



Starteren

Nr. 3 – 44 årg.

Organ for idrettsklubben Start

September 1990



Nettkjenning

VG-foto: Nicolai Prebensen

Totto Dahlum toppscorer i 1. divisjon og proffaktuell. Også i hovedrollen i "årets publikumskamp" i høst da Start slo Viking 3-2. Alle Start-målene signert Totto.



Suksess for kamplotteriet

Kamplotteriet har i år gjennomgått en kraftig ansiktsløftning, og framstår nå som IK Starts "Jublotteri". Og i klubben jubler man over resultatet av lotteriet. På enkelte kamper har det vært solgt lodd for 20.000,- kroner.

Per Erik Nilsen er mannen bak lotteri-forandringen. Han fikk i oppgave å gjøre noe med kamplotteriet, slik at det både ble mer spennende for publikum og mer inntektsgivende for klubben.

– Vi bestemte oss for å gjøre lotteriet til et reiselotteri. Vi har faktisk klart å skaffe gratis gevinster til alle kampene. Det betyr at de inntektene som kommer inn er ren netto for Start, forteller Per Erik Nilsen, som innrømmer at det periodevis har vært et slit å skaffe gevinstene.

Men så er det da ikke småtteri av gevinster Nilsen har skaffet tileveie heller. Hovedgevistene på kamplotteriet har hele tiden vært flotte turer. Mest attraktiv var nok "cruiselotteriet" i begynnelsen av sesongen, men også flyturer til Amsterdam, Reykjavik og København har vært populære blant loddkjøperne.

– At vi har satset på reiser har vist seg å være et fint image. Folk liker å reise, og hvis de har sjanser til å få en gratistur kjøper de gjerne lodd, sier Per Erik Nilsen.

Alibi mot idrettsskatt

Høstsesongen punkterte likevel ikke med et nærmest smertelig kvartfinaletap for Fyllingen. Heller ikke økonomien. Publikum kom tilbake, det samme gjorde Start og toppscorer Totto – og stadig fler "synsere" mener at Start har et storlag på gang. Publikum har teft for det samme, og før årets bladverk gulner og faller ned kan vi se fram til en ny sesong som det kan ligge ny spennende vekst i.

Hva med den økonomiske veksten? Økonomi er stikkord for det meste i toppfotballen. Høstens debatt om idrettsskatt og svart jobbing innen idretten er et tegn i tiden. Det vil bli økt drakamp om alt som har med inntjening i såkalte "grenseland" å gjøre. Myndighetene vil bry seg med metodene enten vi liker det eller ikke. Også Start har hatt bokettersyn i år, men klubbens alibi skulle være i orden.

Debatten om beskatning av dugnadsarbeid er idretten nødt til å vinne. Hva hadde norsk idrett og foreningsliv vært uten frivillig innsats? Tar du dugnaden vekk fra

idretten, så ramler mange byggverk. Skattevesenets kollisjon med Kolbotn Idrettslag har imidlertid også noe å lære idrettens slitere. Påstandene om at idrettslag jobber svart og at det sender arbeidstagere ut i arbeidsledighet er et tankekors. Poenget må være at dugnadsinnsatsen er konsentrert om formål for virksomheten og at den ikke går over alle grenser rent økonomisk. I Start vil vi ikke godta at dugnad i begreps ekte betydning skal beskattes eller moms-belegges. Bedre alibi kan vi ikke ha.

Husk Start-loppene!

Husk å støtte opp om loppemarkedet i Starthallen 13. oktober. Det er en god inntektskilde for klubben. Finn fram Start-lopper på loft og i kjeller! Deter huskomitéen som er ansvarlig for markedet.

Starteren

Redaktør:	Helge Svein Halvorsen	Tlf. 91 740
Forr. fører:	Leif Strømme	Tlf. 23 970
Medarbeidere:	Tore Heidenreich	Tlf. 92 617
	Martin Eikeland	Tlf. 11 196
	Svein Mathisen	Tlf. 91 554
	Arne Trønnes	Tlf. 91 064
	Egil Torjussen	Tlf. 31 863
	Svenn Ødegaard	Tlf. 67 342
	Arild Jacobsen	Tlf. 13 000
Trykk:	R. Stav Johansen Trykkeri A/S	
Sats:	Tekst, Grafikk & Design	

IK Starts ledelse

Klubbformann:	Leif Strømme	Tlf. 91 284
Nestformann:	Finn Hansen	Tlf. 12 922
Økonomisjef:	Arvid Tollefsen	Tlf. 96 204
Styremedlem:	Per Madland	Tlf. 43 620
Fotballformann:	Erik Geelmuyden	Tlf. 98 361
Varamann:	Borgar Haugland	Tlf. 90 923
Juniorformann:	Kjell Årikstad	Tlf. 13 410
Håndballformann:	Arne Trønnes	Tlf. 91 064
Huskomitéformann	Leif Paulsen	Tlf. 90 364
Adm. leder:	Yngvar Meier	Tlf. 94 103
Vaktmester:	Kai Eriksen	Tlf. 92 747
Hovedtrener:	Brede Skistad	Tlf. 40 439
Starthallen	Marviksveien 94	Tlf. 96 091

TRYGVE LISTOU
ANLEGGSGARTNERMESTER

Fiskåv. 1 B, 4621 Kristiansand - Telefon (042) 14 745

Kinnarps®
KONTORMØBLER AS

Dronningensgata 24 A. 4610 Kristiansand S
Telefon 042-70820. Fax 042-70825

Travelt i Start-administrasjonen



Yngvar Meier har hatt mange gledesstunder på Stadion i år.

Foto: Arild Jakobsen

Av Martin Eikeland

Det er travle dager i Start-administrasjonens kontorer i andre etasje i Start-hallen. Daglig leder Yngvar Meier har hendene fulle av dagligdagse gjøremål. Samtidig skal han forsøke å tenke litt strategisk for Start's framtid.

– Det er egentlig travelt hele tiden her på kontoret, men nå i sesongen er det ekstra mye. Det er et stort apparat som skal til for å arrangere hjemmekampene våre. Sånn anslagsvis er det et sted mellom 150 og 200 funksjonærer i sving på hver kamp, sier Yngvar, som gleder seg over at kamprangementene har gått omtrent knirkefritt. Klubben har vist at den har apparat som takler at det ble mer publikumstilstrømning enn budsjettert.

– Den nye tribunen har betydd mye for

oss. Den har gitt helt andre fasiliteter enn tidligere. I tillegg har vi fått økt kioskkapasitet. Dette gir oss igjen økte inntektsmuligheter, sier Yngvar, og legger til at den sportslige suksessen Start har hatt i år har gjort det lettere å arbeide i administrasjonen.

Akkurat nå er det et problem som bekymrer administrasjonslederen. Det er at IK Start for tiden står uten kontorassistent. I to år har klubben hatt et godt samarbeid med Arbeidkontoret om kontorhjelp. Den siste sekretæren har nå begynt på skole, og det har gjort klubben sekretærløs. Men Meier håper at også dette retter seg i løpet av den nærmeste framtid.

– Har den sportslige og publikumsmessige suksessen i år påvirket Start's forhold til næringslivet?

– I selve sesongen er det ikke så mye

kontakt vi har med næringslivet, men det vi hører fra våre sponsorer er absolutt av positiv art. Sportslig framgang og publikumsappell gjør det lettere å markedsføre Start overfor sponsorer, sier Yngvar Meier, som røper at avtalene om hovedsponsorer for neste sesong er så godt som i havn.

Ellers kommer aktivitetet i Starthallen til å øke ytterligere på dagtid i vinter. Lærerskolen har nemlig gått inn som fast leietaker av hallen til sin kroppsøvningsundervisning. Det betyr at kapasiteten i hallen blir langt bedre utnyttet enn tidligere. Nå er både Wilds Minde og Lærerskolen faste leietakere i Starthallen.

– Avtalen med Lærerskolen betyr ganske mye økonomisk for oss. Vi får utnyttet kapasiteten langt bedre enn før, sier administrasjonsleder Yngvar Meier.

STØTT VÅRE ANNONSØRER

LAKS - REKER - HUMMER
FISK

Reinhardtson & Co.

FISKEFORRETNING

FISKEBRYGGA

Old fashion sail



**Seilmaker
Johan Larsen a.s**

Høllen Vest Industriområde
4640 Søgne - Tlf. 50855

GARDINER - UTSTYR
GULVTEPPER

Erling
Ingebretsen

Lillemarkens
Telefon 21 799 - 24 121



ELEVINE

KAFETERIA

Marvikveien 2 - Tlf. 93 253



Hennig-Olsen Is

gå til

SØNNIK AS



Samvirkebakeriet

Marvikveien 40 - Telefon 96660-96661



Kristian IV's gt. 1. — Tlf. 24 175

Stedet for herre og jr. sko!

**BØES
SKOTØY**
A.S

Kirkegaten - tlf. 22 862

Thorbjørn Løvendsen
Vågsbygd %

AUT. INSTALLASJONSFIRMA - ELEKTRISK FORRETNING

Tlf. 11 455 — Vågsbygd

Kaktus

BLOMSTERHANDEL

Telefon 22443 — 29780
Dronningens gt. 27

KNUT MYHRE

ADVOKAT - M.N.A.

Vestre Strandgate 42
Telefon *27 011



MALERMESTER

PER LANGELAND

Ægirs v. 1F - Tlf. 97755

NYHET
Startbrødet
-ER PÅ GANG

SELGES KUN HOS... dampbageriet



**Byens
Idrettshotell**



HOTEL
Christian Quart

Markensgate 39 — Telefon 042-22210

Sindige Brede fornøyd – og spent på “stall '91”

Brede Skistad er en usedvanlig stille og fredelig mann. Iallefall tilsynelatende. Et par ganger i løpet av sesongen har han vist at han har rikelig med adrenalin i blodet. Spillerne har opplevd at Brede har hevet stemmen utover det vanlige ved et par anledninger. Den som allikevel har fått merket Start-trenerens vrede sterkest er nok allikevel Benny Lennartson i Viking. Under seriekampen på stadion nå i høst holdt han et forferdelig leven på linja, og skjelte ut dommeren etter noter. Dette fikk Brede Skistad til å reagere. Han løp bort til Lennartson, og det oppstod faktisk et lite håndgemen mellom de to populære trenerne.

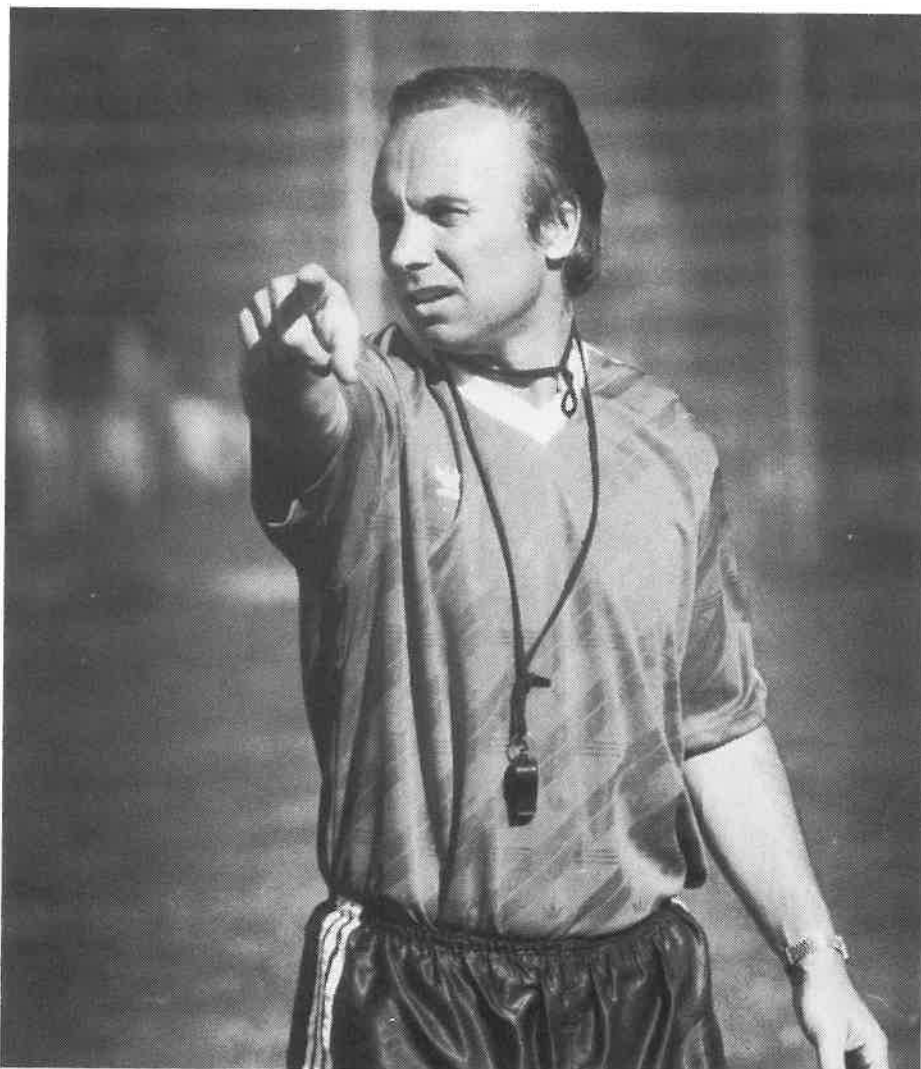
Selve episoden med Viking-treneren ønsker Brede ikke å kommentere. På prinsipielt grunnlag ønsker han imidlertid å rette søkelyset mot trenernes rolle på sidelinjen.

– Vi trenere har et ansvar overfor dommerne. Hvis vi er med på å hisse oppstemningen mot dommerne ved stadig å komme med utfall mot dem, er vi også med på å gjøre dommerstanden dårligere. Mange gode dommere finner rett og slett ut at de ikke gidder å være med lenger fordi de får så mye kjeft. Vi som er trenere bør ta vårt ansvar overfor dommerne alvorlig, og ikke være med på å bygge opp om hetsen mot dem.

– Det som kanskje er like alvorlig, er at trenere som stadig vekk kjeft på dommere og linjemenn er med på å påvirke dem. Fotball er et spill som skal spilles under like forhold. Når en trener ved sin oppførsel klarer å påvirke dommeren i sin retning blir ikke forholdene like lenger. En slik oppførsel er ikke i tråd med fotballspilletts ånd.

– Det er kanskje ikke dommerne i 1. divisjonskamper som mest lar seg påvirke av aggressive trenere. Derimot er mange linjemenn hardt utsatt. De blir gjerne hentet fra samme landsdel som hjemmelaget, og ingen skal fortelle meg at de ikke blir påvirket av at hjemmelagets trener stadig klager på dem. Det finnes faktisk et eksempel på at opprykk fra 2. divisjon er blitt avgjort av en linjemann som rett og slett ikke våget å vinke på en soleklar offside mot hjemmelaget, sier Brede.

Så langt er Brede Skistad svært godt fornøyd med å være Start-trener. De sportslige resultatene har vært bra, samarbeidet med spillerne har fungert bortimot



Brede Skistad har hatt mye å tilføre Start i sin første sesong som 1. divisjons-trener.

Foto: Fædrelandsvennen

knirkefritt, og i forhold til klubbledelsen har det ikke vært konflikter av noe slag.

– Før jeg reiste ned til Sørlandet var jeg blitt advart mot Start. Jeg fikk beskjed om at klubben hadde udugelige ledere, at det var klikkmentalitet i klubben og at spillerne hadde dårlig treningsdisiplin. Den sesongen som snart er slutt har lært meg at ingenting av dette stemmer, sier Brede, som er klar til å ta fatt på en ny kontrakt for to år som Start-trener.

Viking-kampen

Når vi ber Brede Skistad om å trekke fram hvilke kamper han synes har vært best og dårligst i 1990-sesongen blir han i tvil. Blant de gode kampene trekker han fram Vålerenga, Moss og Brann-kampene i vår. De dårligste kampene har Start stort sett spilt mot Fyllingen. I tillegg til at vårkampen mot Viking var skrekkelig dårlig.

– Det som har vært betegnende for oss

er at vi har spilt ujevnt. Når den offensive delen av spillet har fungert bra, har vi hatt problemer bakover. På den andre siden har vi gjerne hatt problemer med å lage mål når det defensivet arbeidet er tilfredsstillende.

– Kampen mot Viking i Stavanger i vår var en av de dårligste vi har spilt. Da var alt bare rot. Vi lærte imidlertid utrolig mye av den kampen. Vi lærte at alle må stå på til siste slutt. I fotball nytter det ikke å bryte løpet.

– Dessuten lærte vi at aggresjonen som man får i løpet av kampen skal brukes på å spille fotball. Lærdommen fra denne dårlige kampen tror jeg er en av grunnene til at vi har slått Viking i de to andre kampene denne sesongen, sier Brede, som ikke er snauere enn at han sier at i sine beste stunder har årets Start-lag spilt den beste klubb fotballen i Norge på mange år.

Forts. side 8

BENYTT VÅRE ANNONSØRER

Mjøland

Kristiansand: Markensgt. 34 - Mandal: Store Elvegt. 14

M E D L E M I M O T E K J E D E N K V A L I T E X



KJEVIK BYGGSENTER

Topdalsveien 112 - 4740 Tveit
Telefon (042) 63 600 - Telefax (042) 63 608

Nøkkelen til egen bolig finner du hos «KOBBI i Kongens»

- Vi omsetter alle typer eiendommer, borettslagsboliger og selveierboliger
- Forestår utbygging av tomteområder
- Konsulent-uttalelser
- Taksering

Vi hjelper Dem — velkommen!

KOBBI I KONGENS

BOLIGMARKED • EIENDOMSMEGLING A/S

Kongensgate 14, 4610 Kristiansand S. Telefon 042/22222

Her finner du alt!

Åpent 24 timer



Østre Ringvei - Tlf. 90 245

VASK - SMØRING - OLJE - DEKK - REKVISITA - KIOSK

Innehaver: Borgar Haugland

Trygt i mål med AgderData
Din profesjonelle medspiller på databanen

AgderData

Ægirsvei 10, 4604 Kristiansand - Tlf. (042) 97 000 - Telefax (042) 97 011

Faste lave priser på maling og interiørprodukter

a. ellevaag a.s

MALING, SKRUER, VERKTØY
Kirkeveien 4 v/Lund kirke - Tlf.: 042/97788
GRATIS KUNDEPARKERING • ÅPENT 9-18, LØRDAG 9-14

SPILL PÅ LAG OGSÅ NÅR DU TIPPER!

Du behøver ikke være alene om kryssene på tippekupongen. Får du med deg noen andre, kan dere øke innsatsen og dermed vinner-sjansene.

Så hvorfor ikke danne et tippelag som kan møtes til sosialt samvær over tippekupongen hver uke?

Bli dere blant de 60.000 som vinner ukentlig, får dere jo også en god unnskyldning for å sette hæla i taket!

X TIPPING

Uønsket etter parademarsj

Av Tore Heidenreich

Foto: Fædrelandsvennen

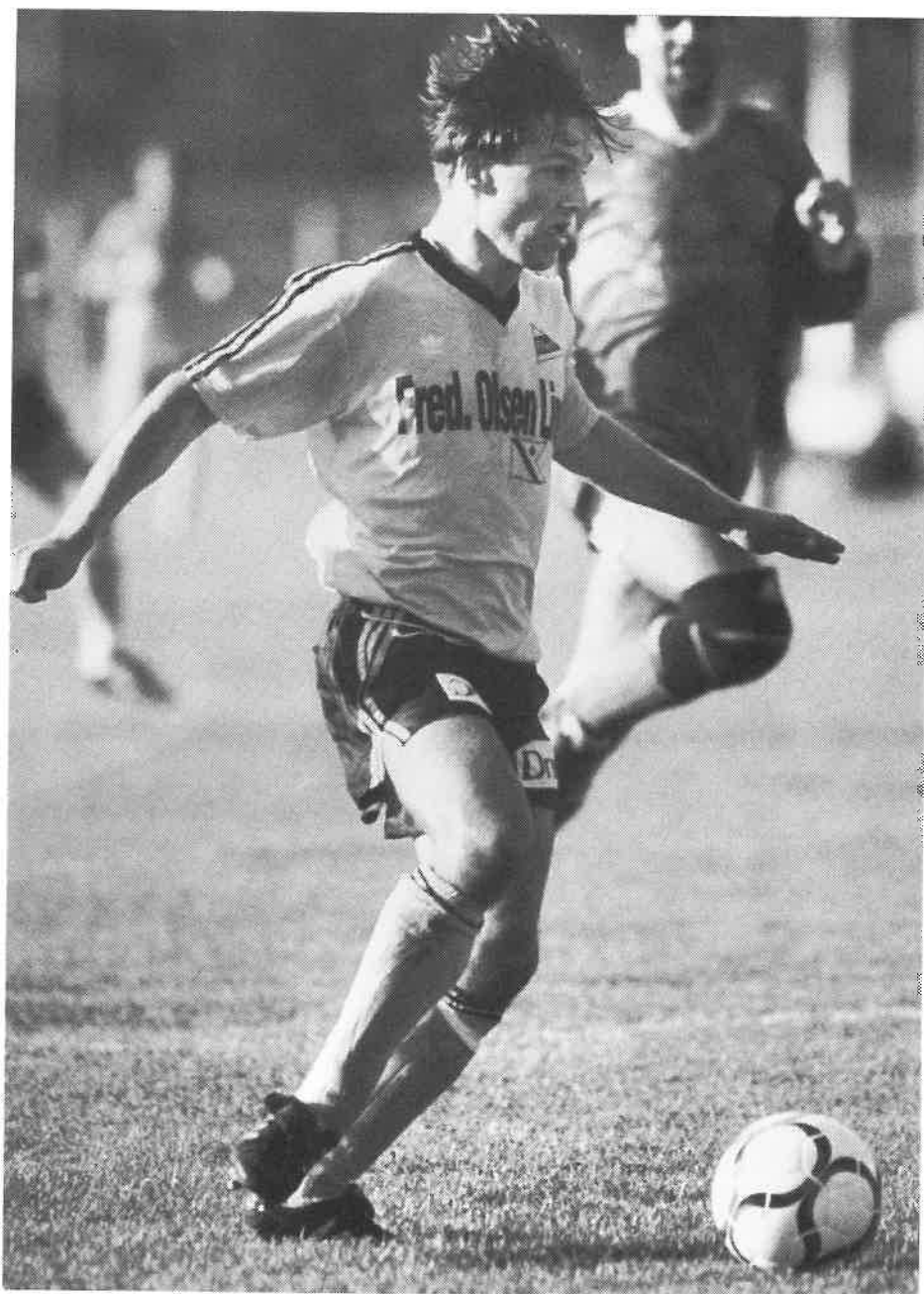
Vårt ungdomslag er kvalifisert for 3. divisjon når disse linjer leses. Denne sesongen har vært den rene parademarsjen for våre nest-beste spillere i 4. divisjon. I skrivende stund er det bare i åpningskampen at vi har avgitt poeng.

Men i samme åndedrag må nevnes at der for tiden manes til kamp blant en rekke 4. divisjonsklubber. De vil kreve ekstraordinært forbundsting for å få bort toppklubbenes "reservelag" fra divisjonssystemet.

Det å måtte kjempe om 2. plass i 4. divisjon fører til at motivasjonen blir borte hos såvel ledere og spillere, ja, dugnadsånden begynner å bli frynset, hevdes det i et skriv ført i pennen av blant andre Flekkefjord Fotballklubb. I vinter var imidlertid tonen en annen. Da skulle det ikke være noen umulighet å fighte med toppserieklubbens nestbeste. Neste år når en del av toppserieklubbene er plassert i 3. divisjon, er det imidlertid på ny en opprykksplass å kjempe om. På undertegnede synes det noe søkt å komme med denne ytring først nå.

Skal norsk fotball som sådan komme videre, er det helt fundamentalt å ha bredde i toppklubbene. At 3. divisjonsspillere får anledning til å trene jevnlig med toppseriespillere er svært verdifullt. Ikke minst for yngre spillere som trenger en modningsprosess, er det av stor betydning å ha gode spillere rundt seg. Spres de mange talenene på for mange klubber, har de lett for å forsvinne. Den nåværende ordning bør også være en spore for klubber under toppskiktet til å jobbe hardere med sine talenter. Slik det har vært inntil de siste sesongene, så er det toppklubbene som har vært masseleverandører av yngre spillere til lag i 3. og 4. divisjon. Disse klubbene har sluppet å ta krafttak med de yngre. Går det opp for flere at kun hardt arbeid blant de yngste gir det nødvendige fundamentet for å få fram et topplag, så er norsk fotball kommet et godt skritt på rett vei.

I vår egen klubb vil vi med 3. divisjon få en ny situasjon neste sesong. Reisene blir sannsynligvis lengre, og terminlisten kan muligens ikke i samme grad som i år tilpasses våre egne ønsker. Det vil koste mer penger å få det hele til å gå rundt, og det bør vurderes nøye hvor stor en spillerstall skal være. Hvordan skal junior-elite-laget dras



Krister Isaksen er klar toppscorer i årets 4. divisjon. Blir det 3. divisjon neste sesong?

inn i dette. Trenger vi flere enn dagens to trenere? Dette er noen av de elementer rundt en deltakelse i 3. divisjon som bør klargjøres innad i klubben snarest.

OBS!

Start "reddet" spenningen i serietoppen med sitt uavgjorte resultat i Tromsø (1-1). Etter Tottos utligning sa landslagstrener Stadheim til VG og TV: – Tutto er en goalgetter av format. Han imponerer med å være i riktig posisjon for ballmottak. Finslepen tekniker!

Minus

IK Start og Fædrelandsvennens fotballskole i sommer var neppe egnet til å få annet enn negativ kritikk. Fotballskolen ble iallfall kritisert fra flere foreldre og instruktører. Ingen god PR.

Glippene var åpenbare. Start må ta selvkritikk og har gjort det. På tross av disse nimusene var det likevel ingen tvil om de mange podene som var med på fotballskolen hadde det gøy. De arrangementer som ble gjort ved opplegget må det gå an å lære av.

Spenning og forventning foran ny håndball-sesong

Av Arne Trønnes

9. september begynte håndballsesongen. 29. september spiller damelaget sin første kamp i 4. divisjon. I mars/april neste år kan vi gjøre opp endelig status. Forhåpentligvis kan vi da slå fast at vi beholder plassen i 4. divisjon.

Før sesongstart er det alltid god plass for drømmer og håp, men det er også tiden for å forsøke å vise litt realisme. Starts håndballjenter har vært best i de aldersbestemte klasser i flere år nå. I år begynner vi å se de første resultater av denne satsingen på damelaget.

I de aldersbestemte klasser har våre jenter blitt vant med å vinne. Hver eneste sesong har vi hentet hjem ett eller flere kretsmesterskap. Det er blitt så vanlig at vi nesten tar det som en selvfølge.

I fjor gikk damelaget til topps i 5. divisjon. Da var det de erfarne damene som trakk lasset.

I år skal vi skape et lag av de rutinerte og ungjentene. Spillemateriellet er godt nok til å beholde plassen i 4. divisjon, men jeg tror det er meget viktig at alle forbereder seg på en tøff sesong. Damelaget kommer til å tape mange kamper i 4. divisjon. Den store utfordringen blir å holde sammen i motgangen som kommer. De unge jentene må lære seg å tackle tapene som kommer. Vi i styret må også godta at det blir en vanskelig sesong.

Klarer vi å holde sammen i den motgangen som kommer, skal vi vinne nok kamper til å beholde plassen. Lagets potensial er det ingen grunn til å tvile på, men vi må alle lære oss til at det fra nå av, kommer til å koste mer, og ta litt lenger tid, enn vi er vant til.

I år har vi også et damelag i 7. divisjon. Noen av spillerne som satser på spill i 4. divisjon, må regne med noen kamper på dette laget. Stammen kommer imidlertid til å bestå av spillere som ønsker å spille håndball for morro skyld. Nivået i 7. divisjon er imidlertid ikke høyere enn at vi satser på å vinne den serien, og dermed opprykk til 6. divisjon.

Jeg vil i hvert fall ønske trener Petter Ruud og alle damespillerne lykke til med sesongen.

I de aldersbestemte klasser satser vi igjen på å få med oss et kretsmesterskap eller to. Hvert eneste år har vi rasket med



oss et KM eller to, og det skal vel ikke nektes for at vi blir skuffet om vi ikke får noe edelt metall i år.

Piker 16 klarte desverre ikke å kvalifisere seg til norgesserien i år. I stedet skal vi spille i en sørlandsk eliteserie hvor de beste fra Aust- og Vest-Agder er samlet. Trener Jan Buch har virkelig begynt å få fart på jentene. I to turneringer har vi gått helt til topps. I løpet av våren og sommeren har vi fått sju nye spillere fra Just og Hånes. Totalt er det nå 17 spillere i stallen, og både kvantitet og kvalitet lover det aller beste.

Jenter 14 har vunnet en turnering i sommer, og trener Sven Iversen har en solid spillerstall. Laget er havnet i en tøff pulje, men med den nødvendige flaksen kan det bli suksess.

Piker 12 har som piker 16, vunnet to turneringer i sommer. Lene Danielsen og Anne Lise Olsen er i år som i fjor trenere, og laget er kommet meget bra i gang. I fjor tapte piker 12 kampen om kretsmesterskapet på lstrøken. Laget kom heller ikke med til Peter Wessel cup, men i år håper vi på full klaff for 12-åringene.

Inger Olsen fra damelaget har tatt ansvar for piker 10 sammen med Inger Eva Engebretsen og Anja Trønnes fra piker 16.

Det spilles kun puljespill for denne årsklassen, og det viktigste er å lære jentene håndballspillet fra grunnen av.

I tillegg skal vi fortsatt gi et tilbud til de aller minste jentene, og Anne Nordmo skal ha ansvaret for denne gruppen.

I hele sommer har håndballjentene gjort en fantastisk dugnadsinnsats både på fotballagets hjemmekamper og på Gimlemessen. Klare vi å få med oss den samme innsatsviljen over på håndballbanen, kan vi få en riktig hyggelig sesong. Jeg ønsker i hvertfall samtlige spillere og trenere lykke til.

Sindige Brede

Forts. fra side 5

Selv om sesongen ennå ikke er slutt, har Brede Skistad allerede begynt å tenke framover. Sesongene 1991 lurer i bakhodet, og blant de spørsmålene som treneren stiller seg er nsturlig nok hvordan spillerstallen blir.

– Det er klart at jeg er spent på spillerstallen. Sten Glenn skal til Bergen og Totto ønsker å bli proff. Det er spennende å se hvem som til slutt blir med i stallen for neste sesong.

– Vi må også vurdere hvordan vi skal gi u-laget best mulig trening. I år har vi 24 mann i A-stallen. I utgangspunktet syntes jeg var mange, men erfaringene har vist at det har fungert fint i år. Spørsmålet er allikevel om vi må finne en annen modell for neste år, sier Brede Skistad, som forteller at han har høsten som en forhåpentlig "kreativ fase" for treningsplanleggingen. Da prøver han å klekke han ut nye øvelser som han håper kan være med på å gjøre Start til et enda bedre fotballag i 1991.

Men selv om Brede Skistad ikke har den daglige treningen å skjytte på høstparten, har han det allikevel travelt. Han er heltidsengasjert på Birkelid skole. Sosialpedagogen får her rikelig anledning til å bruke de kunnskapene han tilegnet seg gjennom et langt universitetsstudium.

OBS!

På Vgs spillebørs har Start tre spillere blandt de 10 beste pr. medio september. Erik Mykland og Totto Dahlum kniver helt i toppen og litt lenger ned finner vi Olav Klepp. Går en starter til topps til slutt?

God butikk på stadion



Stadion-salget har gått strykende, sier Cay Danielsen.

Av Helge Svein Halvorsen

Foto: Arild Jakobsen

Navnet er Cay Danielsen. Saken er Stadion-kioskene – og salg av is, sjokolade, brus, pølser og den slags stoff. Symbolet for helhjertet dugnadsinnsats og god inn-tjening på Stadion!

Cay er mannen bak ansvaret for Start-kioskene på Stadion – og i år har det vært gledelig mye å bestille ved pølsegryter og isbokser. Det later til å bli million-omsetning på de fire kioskene – og det blir en solid årsfortjeneste ut av dette.

Men jobben gjør seg ikke selv. Cay har tatt mang en støyt som juniorleder, huskomite-formann og andre sentrale

verv, men maken til skippertaks-entusiasme som det man finner i kiosk-miljøet har ennå tilgode å oppleve. Foreldre til junior og håndballaktører slutter opp om kiosk-salget og står på så det er en lyst, sier Cay som ofte har både 35 og 40 personer å spille på. I tillegg kommer selgere på tribunen som får provisjon.

Et apparat er det, en viktig jobb å utføre og en god butikk som gir noe igjen både av klubbånd og klingende mynt – og det siste er ikke det minste i det utgifts-sluket en klubb som Start er blitt for at den skal klare å holde tritd med utviklingen og pengegaloppen.

Start-kioskene har gått over all forventning. Det ble satt omsetningsrekord

på Brann-kampen med 107.000 kroner. Største skuffelse i dobbel forstand var Fyllingen-kampen da Cay-troppene lempet gryter fulle av pølser til ekstraomgangene som bare ikke kom – og dermed gikk både cup-suksessen og pølsene fløyten! Nok en gang.

Leif Strømme har funnet ut at hver tilskuer handler i snitt kioskvarer for ca. 15-16 kroner. Klubben sitter igjen med drøye 40 prosent – og dermed blir det en pen pott til slutt. Start har nå sikret seg en 5 års kontrakt med kommunen til det vi må kalle en brukbar leie – og nettopp Stadion-salget kan bli en god sviske når det svinger som best ved telleapparatene.

BENYTT VÅRE ANNONSØRER

R
RINGØEN
KVALITET



OSKAR PEDERSEN AS
SKIPSHANDEL • OFFSHORE • INDUSTRI ENGROS

Telefon: (042) 29 705 — Kristiansand

 **STOREBRAND**

FOR SIKKERHETS SKYLD
ROLF HAFSETT

 **GJENSIDIGE**

 **-KJEDEN**
Vi har de gode tilbudene
og hos oss handler
også Donnere og Vigørere
ØKONOM ELEKTRISK A/S
Kirkegt. 18 — Tlf. 23 436
EN H-FORHANDLER

Alt i sportsutstyr

Age Johanson Sport
Eftf.

H. WERGELANDSGT. 11A - TLF. 23 210

 **Einar Torjesen**
JERNVAREHANDEL A/S

Skippergt. 4 og Lillemarkens
Tlf. 042/26 575



Med
Hellvik-
Hus som
medspiller,
skyter du
ikke over mål!

 **HELLVIK HUS**

Greipstad Trelast a/s
Lohneveien 308, Postboks 55, 4641 Søgne
Telefon (042) 51 211 - Telefax (042) 50 737

 **Bergkvist**
GLASSMAGASIN

Tlf. 23 163 – Kristian 4des gt. 26 a

SØR · AUTO A S

Industrigt.1, 4602 Kristiansand S - Tlf. (042) 97 700

Mikkelsens Elektriske

Inneh. B. Rytter Johansen Tlf. (042) 19 100

Gangdalsvn. 59, 4618 Kristiansand
Mobiltlf.: (094) 83 634 - Privat tlf.: (042) 18 080

AUTORISERT ELEKTRO INSTALLATØR K.E.V. - V.A.E.

Storleverandør til landslagene

Fram til 1970 var der bare ni Startere som hadde akslet landslags-trøya. Og for mange av dem var det bare en "slenger" av en landskamp det hadde blitt. Det begynte med velkjente Trygve Hamre i 1930. Trygve spilte en B-landskamp. Så var der ingen som spilte med flagget på brystet før Håkon Tveit fikk en sjanse på 1950-tallet.

De siste 20 årene har imidlertid utviklingen vært eksplosjonsartet hva landslagsrepresentasjon angår. 30 nye spillere fra vår klubb er å finne i NFFs arkiver, og mange av dem har spilt en svært dominerende rolle på våre utvalgte landslag. Våre 37 landslagsspillere mellom Trygve Hamres debut i 1930 og Pål Lydersens debut nå i august 1990 har vært:

Håkon Tveit, Leif Grundetjern, Atle Hernes, Odd Frivold, Hans Jakob Bangstad, Terje Wetteland, Trond Pedersen, Tor Helge Stensland, Øyvind Thorsen, Stein Thunberg, Helge Skuseth, Svein Mathisen, Roy Amundsen, Helge Vidar Johansson, Audun Myhre, Torstein Andersen, Thor Einar Andersen, Helge Breilid, Stig W. Stening, Olav Klepp, Steven Torkelsen, Sten Glenn Håberg, Atle Christiansen, Kjetil Osvold, Jarle Ødegård, Sverre Raddum, Arve Seland, Claus Eftevaag, Krister Isaksen, Lars Erik Ruethemann, Tore Andre Dahlum, Frank Strandli, Odd Arild Skonhoft, Jan Halvor Halvorsen, Bent Trygve Hansen, Erik Mykland og Frank Våge Skårdal.

Andre facts knyttet til våre landslagsspillere er:

- * Trond Pedersen topper listen av A-landslagsspillere med 41 kamper foran Stein Thunberg (28) og Svein Mathisen (25).
- * Trond Pedersen har spilt totalt 63 landskamper fordelt på A, U og Jr. Claus Eftevaag er nærmest Trond med 55 kamper i øyeblikket.
- * Sten Glenn Håberg har spilt på fem forskjellige landslag – A, B, U, Jr. og G. Claus Eftevaag har spilt på fire – foreløpig.
- * To ganger har vi hatt fem landslagsspillere i aksjon samtidig. Midt på 1970-tallet spilte Svein Mathisen, Trond Pedersen, Stein Thunberg og Roy Amundsen sammen på A-landslaget, mens Audun Myhre spilte U-landslagsfotball. Nå i august hadde vi en lignende sak da Frank Strandli, Frank Skårdal, Erik Mykland og Claus Eftevaag var med på å slå Sveriges OL-lag 2-0, mens Pål Lydersen debuterte i A-landslagssammenheng i 1-2 kampen mot



Starts fremste landslagsskjempet Trond Pedersen t. v. sammen med Svein Mathisen som ble stående med 25 A-landskamper.

Sverige.

Vår sportslige suksess de siste 20 årene har med andre ord satt spor etter seg også i NFF. Klarer vi fortsatt å henge med i

norsk toppfotball, skulle det ikke være noen tvil om at vi stadig vil kunne finne Start-spillere rundt om kloden ikledd den norske landslagstrøya.

STØTT VÅRE ANNONSØRER

Knudsens Litho a.s

DRONNINGENS GT. 12 - 4600 KRISTIANSAND S. - TLF. 042/26 116



W. EGELAND
RØR A/S
RØRGROSSIST M.N.R.F.

Tlf. 042-96000. Torsgt. 47. P.B. 1534 - Valhalla, 4602 Kristiansand

SØRLANDETS SATSBYRÅ

Kongensgt. 11 - tlf. 25 200

SPECIALISTEN I FOTOSATS



TOLLBODGATEN 6. TLF. (042) 25 632

WILHELMSSENS
W KOPI-SENTER A/S

Kronprinsensgt. 5 - tlf. 21 114-21 842



Selmer-Furuholmen
Sørlandet

SIGURD H.
FRIGSTAD A/S
AUT. RØRLEGGERFIRMA

Sødal Terrasse 5 - 4630 Kristiansand S
Tlf. 042/95 332 - 91 712

ALLTID TIL TJENESTE:

FINN OG ALBERT

EGELAND

AUT. RØRLEGGERE

TLF. 22 478 - 21 881

INKASSO SENTRALEN A/S

H.W.GT. 11 - TLF. 26 556 - 26 537
TELEFAX: 26 891 - KR.SAND

SIEMENS



- en solid partner når du trenger en elektriker
TLF.: 042/96 060 - INDUSTRIGT. 10A



- skapt av kildevann

KØBB I KONGENS
E I E N D O M S M E G L I N G A / S

Kongens gt. 14 - Kristiansand - Tlf. 042/26 185



Offiset · Repro · Fotosats · Boktrykk · Bokbinderi · Gummistempler

R. Stav Johanssen Trykkeri AS

Industrigaten 13, Postboks 1532 Valhalla, 4602 Kristiansand S.
Telefon (042)*96 810 - Telefax (042) 97 164

Endelig landslagsspiller!

At Pål Lydersen fikk sin landslagsdebut i A-landskampen mot Sverige i Stavanger nylig, var ingen overaskelse for oss startere som har fulgt Påls karriere siden han var en neve stor. Om Pål kan vi trygt ta i bruk kliseeen "oppflasket i klubben".

– Ja, jeg er vel den spilleren som har flest sesonger bak meg som lilleputtspiller. Seks år var jeg med i lilleputt, de tre første på D-laget og så tre år på A-laget. Her fikk jeg blant annet med meg en Norway Cup-finale mot Strømmen i 1978. At vi tapte den finalen med 0-4 er en annen sak, forteller Pål, som ble dradd med i Start-miljøet av broder Espen. Espen var med og vant junior-NM i 1974, og den gang ni år gamle Pål var ofte å se som maskot for Egil Drøsdals suksessrike mannskap. Pål var i sin tid på de aldersbestemte lagene spesielt kjent for sine goalgetter-egenskaper. Det var først og fremst spiss unge Lydersen var i mange år, og i tillegg til en sølv fikk Pål også med seg to bronse i Norway Cup-sammenheng. Og fortsatt mangler han den store triumfen. Skal vi satse på at den kommer i 1991 sesongen?

Det var først foran 1988-sesongen at Pål ble trukket tilbake på banen som back. Karsten Johannessen har gjort angrepsspillere til forsvarsspillere med stor suksess tidligere (Trond Pedersen), og nå ser det ut som om gamle Johannessens trekk drøyt to år tilbake har skapt en ny landslagsback.

– Jeg trives godt som "medlem" av forsvarstrioen nå. Bak der har jeg oversikten og muligheten til å bli med fremover, mener Pål, som i disse dager runder 25 år og som til daglig er å finne som skipsmeglerassistent hos velkjente Start-størrelser som Kjell



Arnesen og Sten Hellvik.

– Ambisjoner om proffspill?

– I øyeblikket tenker jeg bare på å gjøre det best mulig i Start-trøya. Her har jeg kontrakt ut neste sesong. Noe forhold til proffspill har jeg ikke, det får jeg ta stilling til dersom det skulle dukke opp. Men, medgir Pål, kommer det et tilbud fra Miami Dolphins i den amerikanske fotballen, så reiser jeg med en gang, sier Pål, som stadig legger kursen vestover dersom sjansen byr seg.

– Hva med Starts fremtid?

– Kan vi beholde de spillerne vi har i dag, så ser den svært lys ut. Vi har et ungt lag som denne sesongen har manglet den nødvendige stabiliteten, men allerede neste sesong bør vi kunne stabilisere oss i toppen. Brede Skistad har lagt et godt grunnlag i sin første sesong, mener Pål, som når han ikke er å finne på gressmatta eller bak kontorpulten, trives best på eller ved vannet. – En rolig fisketur med kaptein Klepp skal innpasses i høstprogrammet, slutter vårt ferskeste landslagsfjes.

I skjærgården med sponsorer

Vi glemmer ikke den sommerlige seansen med sponsorer, spillere, ledere og andre gjester, en fin juni-kveld om bord på M/S Hyen med kurs for Blindleia og idyller på rekke og rad. Og ikke minst til smektende rytmer fra Ropstad/Olsen Trad band. Dixie-land non stop. Det måtte bli vellykket og det må gjentas!

Sponsorene møtte og ble bedre kjent med spillere og ledere. Praten og kjemien gikk sin gang. I alt 160 var invitert og 120 hadde anledning til å stille opp. Et positivt tiltak som nok vil "lønne" seg.



Moraru-familien og trener Brede i sommerlige omgivelser i Brekkestø. Et flott arrangement for våre egne og gjester.

Fra 4. divisjon til 3. divisjon – utvikling?

Vårt U-lag i et nøtteskall. Vi kom til Starthallen en morgen til kaffekopp. U-laget hadde hatt kamp. Vi spurte Svein Eriksen: Hvordan gikk det i går? Svaret har alltid vært det samme. Vi vant så og så mye, men – vi spilte egentlig ikke så godt som vi kan.

Forleden dag summerte Svein opp status så langt: Nå har vi spilt 31 kamper. Vi har vunnet 30 og har en uavgjort. Dette gjaldt da 13 treningskamper og 18 seriekamper.

Tilbudet til Starts U-lag er nå bedre og mer velordnet enn noen gang tidligere. Men – er det godt nok?

Mann og mann imellom er det litt forskjellige syn på virkningen av et opprykk til 3. divisjon med de betydelige størrekostnader til trening/trener og reiser som dette vil medføre. Når dette tema kommer på bordet, griper man atter en gang dypt i den starterske folkesjel. Her finnes det forestillinger og motforestillinger.

Nå må vi se framover. Nå må vi koordinere våre tanker og vår målsetting med klubbens hovedmålsetting. Hvis vi mener at vi har styrke og økonomisk evne til å holde Start i det øvre skikt blant lagene i Norge, så må vi få en positiv politikk også for U-laget. Tror noen at det utvikler fotballspillere og fotballspillet når man på 31 kamper ikke har et tap og ikke møter slik motstand at både spillere og spillesyste-

mene må skjerpes kontinuerlig? En spiller skal i prinsippet jobbe seg fra junior til U og til A. En toppspiller må hele veien ha lært seg til å møte motstand og skjerpe seg deretter.

Vi må delta i 3. divisjon på alvor for å heve vårt nivå. Min store bekymring er at vi ikke organisasjonsmessig tar det på al-

vor og er forberedt. Det kan bli vår akilleshel. Vi vedtok å starte et junior-elite miljø, men fulgte vi det opp organisasjonsmessig? Tok vi på alvor de muligheter beslutningen innebar? La oss i Start forbli en mønsterklubb når det gjelder spillerutvikling.

Svenn Ø.

På kassett og brød



Start-brødet fikk en god start. Kaptein Olav Klepp og bakermester Espen Albert håper det gir mersmak. Foto: Arild Jakobsen

Damefotball?

Rolf Andresen etterlyser i *Starterens* forrige nummer en debatt om Start skal begynne med fotball i aldersbestemte klasser for jenter. Jeg mener nei. Vi er en del som har diskutert dette. Ut fra følgende argumenter mener jeg at Start ikke bør sats på jentefotball:

1. Det er vanskelig nok å skaffe ledere/trenere i junioravdelingen i dag.
2. Det er altfor lite innendørs- kanskje også utendørs treningsplass.
3. Det vil bli konkurranse mellom håndball piker og ev. fotball for de samme.
4. Se på Donn. Der går så og si hele fotballen i de aldersbestemte klasser under pga. den sterke og meget vellykkede satsingen på jentefotballen.

Sportslig hilsen,
Knut Halserud

Brød og sirkus!

Det skulle være en god gammel oppskrift på klingende mynt og mette mager, men det er ikke sikkert at suksessen alltid er garantert. Start har i høst forsøkt seg med eget brød og en show-kassett. Tiden vil vise hvilken suksess det blir.

Start-brødet kom fra Dampbakeriet, grovt og sunnt og hvert solgte brød gir Start en krone rett i klubbkassa.

Kassetten kom fra Radio Sør og ble produsert i et opplag på 5000. Start innkasserer 29,50 av en utsalgspris på 70 kroner. Kassetten har neppe blitt noen suksess og havner kanskje på billigsalg. I Radio Sør og Start har man sine meninger om hvorfor ikke salget

har gått strykende. Et hederlig forsøk, men noen kopi av gullkassetten fra 1980 vil det iallfall ikke bli. Men for all del, kjøp deg kassetten og støtt prosjektet! Den har absolutt sine sider.

Det er prisverdig med markedsmessige tiltak og initiativ. Det gjelder Radio Sør og det gjelder bakermester Espen Albert som forresten lager et supert brød (bare forsøk!) og som vi på vegne av Start håper kan bli til en suksess etter hvert. All honnør for fargerik markedsføring også! Start på sin side må ta markedsframstøtene opp til vurdering med bakgrunn i de erfaringer som er gjort for å finne fram til en policy for slike tiltak.

H.H.

Start 1000 skyter fart

I Starthallen traff vi Jan Erik Hagen, en av ildsjelene i Start 1000. Du finner han i Starthallen ofte. Han betjener kontoret så ofte han er fri fra jobben i NSB.

Først ville vi ha en rapport om hvordan det var gått på Gimlemessen hvor Start 1000 hadde en fin stand på 9,5 m². Standen var smakfullt innredet og tjente sin hensikt. Den var betjent gjennom hele messen av entusiastene fra Start 1000. Det ble lange dager, men resultatet ble tilfredsstillende. Målet var å få tegnet 250-300 nye medlemskap gjennom messetiden. Man nådde 253. Dette ga inntekter på kr. 50.600,- mens omkostningene stoppet på kr. 11.065,-. Det vil si at det ble et resultat på nær kr. 40.000,-. Standen har også hatt betydning for den alminnelige markedsføring.

Vi fikk så vite en del om neste års opplegg. Fra dags dato til 1. november 1991 gjelder de nye rabattkortene og verdikortene. Hagen understreker at disse nye kortene er blitt mer omfattende og bedre enn forrige sesong. For en medlemsavgift på kr. 250,- har du nå en mulighet til å spare mange hundre eller tusener av kroner. Som det sees er prisen blitt mer publikumsvennlig, samtidig med at verdien er bedret.

Hagen kunne også fortelle at samarbeidspartnerne er meget positive til ordningen. Styret er derfor optimistisk og legger ikke skjul på at målet nå er å få 2.000 til 3000 medlemmer.

Vi spurte videre om turene til bortekampene hadde vært vellykkede? Hagen kunne fortelle at det med toget til seriekampen mot Viking hadde deltatt 450 mennesker. Til cup-kampen mot Viking var det med ca. 300. Dette var en midtukekamp. Det har vært bussturer til Vålerengen og Moss. Det har videre vært telefonoverføringer til Club '18s lokaler fra Molde-kampen og Brann-kampen. Fra Molde var det våre gamle venner Helge Skuseth og Jarle Ødegård som kommenterte.

Det er mange planer utover høsten. Det blir bl.a. startet en vervingskampanje med premier. Fra forrige år har Start 1000 god erfaring med arbeidet overfor bedriftene. Dette blir tatt opp igjen for alvor i løpet av september. Det er allerede registrert 400 nye medlemmer, og det lyser optimisme av Hagen.

Da vi ville vite hva pengene i Start 1000 var brukt til, så gjentok Hagen hva han tidligere har sagt. Pengene går til fremme



Erik Hagen – en av flere ildsjeler i Start 1000.

Foto: Arild Jakobsen

av toppfotballen i Start. Fondet har avlastet klubben for en del utgifter til bespising, det er delt ut bestemannspremier, og det er gjort en del andre tiltak. Dette lover bra!



Starteren

Neste nummer av starteren kommer ut etter årsmøtet. Det blir årets siste utgave av klubbavisen.

Vel blåst for messe!

Datamessen forløp bra denne gang også. Start gjorde en fin dugnadsinnsats med tilrigging, vakthold etc. Vel blåst og takk til dem som tok et tak.

Super old boys-oppgjør



Mye kjentfolk på Start og Donns super old boys-lag som underholdt med friske takter foran kvartfinalekampen mot Fyllingen, for øvrig ble resultatet 0-0. Stående fra venstre: Alf Mathisen, Harald Bisseth, Helge Svein Halvorsen, Aug. Andersen, Borgar Haugland, Asbjørn Strømsvåg, Lasse Markussen, Leif Sørensen, Bassen Pedersen, Bjørn Pedersen, Ole Emil Rummelhoff, Odd Magnussen og Trygve Pedersen. Sittende fra venstre: Kjell Rosenberg, Ernst Hatlestad, Attila Bende, Bjørn Ravnevand, Rolf Andresen, Erik Sletten, Harald Sødal, Anders Wilhelm Krauss, Kåre Andersen og Gerhard Skauge. Foto: Arild Jakobsen

Brande Cup: Beste klubb

Selv uten seier i noen av klassene, ble Start atter en gang beste klubb i Brande Cup. Guttelaget kom riktignok til finalen, men her ble de slått av det danske laget Kolding med 2-0.

Start-guttene hadde ikke noen lett vei til finalen. Både i kvart- og semifinalen måtte de ut i straffekonkurranse, men med guttenes iskalde nerver, rodde de det hele sikkert i land. Da turneringen begynte hadde guttelaget tre spillere på landslagssamling. Det var derfor knyttet stor spenning til om de ville forsterke laget i den grad de til vanlig gjør. Det gjorde de også, men da hadde også Chin, Per Christian og Tommy vært på farten i over en uke.

Småguttelaget hadde ikke den samme flaksen som guttelaget. I semifinalen møtte de Kolding i en uhyre spennende kamp. Etter ordinær tid stod det 1-1, og straffekonk måtte til. Her

hadde Start som tidligere nevnt ikke flaksen på sin side.

Lillegutt-laget kom til Brande med fire treninger og en kamp bak seg. Derfor synes vi at det var en kjempe prestasjon og spille seg fram til kvartfinalen. Her ble det tap for det italienske laget US San Mureno.

Bronse i Norway Cup

Småguttelaget var beholdningen i årets Norway Cup. Vårt gode småguttelag var svært nær ved å spille seg fram til finale på Bislett, men semifinaleplass og bronsemedaljer er en meget sterk innsats i kanskje turneringens hardeste klasse. Småguttene, som trenes av Ole Petter Mortensen og Stein T. Sorthe, viste glimrende spillturneringen gjennom. Det var Moss som beseiret våre smågutter i en jevn og spennende semifinale. Så jevn var kampen at bare cornerstatistikken avgjorde at Moss gikk til finalen.

For de øvrige lagene ble nok Norway Cup en skuffelse. Juniorlaget måtte si takk for seg i åttendedelsfinalen etter å ha tapt for ordinære Gjøvik Sportsklubb, mens såvel gutte- som lilleguttelaget ikke klarte å kvalifisere seg vider fra puljespillet. Lilleguttelaget var imidlertid svært nær da det måtte loddrekning til for å avgjøre hvem som skulle bli med i det såkalte A-sluttspillet. Guttelaget gjorde ellers en brukbar innsats i B-sluttspillet ved å komme til semifinalen der det ble tap for ålgård.

Årets Norway Cup-innsats må nok tegnes som en av klubbens svakeste. Det har aldri skjedd tidligere at to lag ikke har kommet med til A-sluttspillet. Resultatene kan være et varsko om at klubben bør se nærmere om det kan gjøres endringer i den sportslige satsingen for igjen å kunne konkurrere med landets beste klubber i aldersbestemte klasser. Dersom det da fortsatt skal være en målsetting for Start?

“Årets navn” i 1. divisjon

Høstens store gjettekonkurranse i 1. divisjon: Hvor lenge får Start beholde Totto Dahlum?

Kanskje er han i dette øyeblikk iferd med å bli kjøpt og betalt, kanskje er han kontraktfestet til en utenlandsk klubb før sesongen er over. Kanskje, kanskje. Høstens thriller fortsetter.

Ikke siden Odd Iversens glandsdager har noen spiss imponert med maken til nettkjenning som det Totto har stått for. For riktig å understreke hva han har å bety foran mål kom han i høst tilbake etter tre kampers fravær og slo i bordet med tre scoringer i årets “publikumskamp” mot Viking. Den satt!!

Landslagsplass venter. Tiden går ikke for Totto, den kommer. Var det noen som snakket om at han endelig er blitt voksen? Han er ialfall langt mer voksen enn hva de tildels hysteriske avisoppslagene om proffmuligheter er uttrykk for. Totto er både voksen og sindig og klok.

Han er et navn som ruver i årets 1. divisjon – og for Start er det tredje sesong på rad at han er nøkkel til suksess for laget. Han tok. 2. divisjon med storm i 1988 og bidrog sterkt til opprykk. Så ble det et slags antiklimaks for Start og Totto i fjor, men han laget det avgjørende målet (også mot Viking!) for at 1. divisjons-kontrakten ble fornyet. Og i år kan han bli et slags “årets navn” i vår hjemlige 1. divisjon, stadig i fokus som lagspiller og goalgetter, uslålig som toppscorer, proffaktuell etc.

Det er internasjonalt snitt over han. Vi ønsker ham i Starts rekke, og hvem vet om han ikke også er der neste år? Vi får vente og se. Lykke til, Totto!

Finaletap i ekteturnering

Juniorlaget gjorde en meget god innsats i JET-90 (eliteturneringen for juniorlag) på Hamar i midten av juli. I konkurranse med 15 av landets beste juniorlag, spilte våre seg helt fram til finalen. JET-90 arrangeres forøvrig av Serieforeningen og deltakerne er juniorlagene til 1. og 2. divisjonsklubbene.

Det var Eik som ble for sterke i finalen på Briskeby på Hamar. Våre elleve sprakk i 2. omgang etter å ha kunnet ledet ved pause. Men i 2. omgang dominerte Eik og vant fortjent 3-0. Vårt eget juniorlag viste i enkelte kamper bra spill. Spesielt da Rosenborg ble beseiret 1-0 i semifinalen. Ellers ble blant annet VIF Fotball utklasset med 6-1 på veien til finalen.



Stilstudie av årets toppscorer som er gjenstand for en enorm oppmerksomhet.

Karstens fotballfond i rute

På vei inn til sitttribunen i kvartfinalekampen mot Fyllingen tok vi en sving innom standen til Karstens Fotballfond bak sitttribunen og fikk en prat med Sverre Ødegaard.

– Hvordan går det egentlig med fotballfondet?

Vi skal ikke gjenta alle gode argumenter for at dette fotballfondet har framtidsperspektivene for Start som et hovedmål. Vi visste jo egentlig at det for framtidens Start dreier seg om penger, og at fondet skal være et fond og ikke et bidrag til å løse hvert enkelt års driftsproblemer og driftsutgifter.

Fondet skal bli et reelt fond hvor pengene skal brukes om igjen og om igjen etter statuttene ved at pengene brukes til spillerkjøp og så går tilbake til fondet ved spillersalg.

Vi gjentok spørsmålet: – Hvordan går det?

Da fikk vi vite at det var solgt og bestilt

andelsbrev for noe over kr. 72.000,- til dags dato. Det meste var kommet inn fra sponsorer. Noe fra medlemmene og noe fra Starts supportere.

– Hva har gledet – og hva har gått langsommere enn antatt?

Sverre fortalte at målet for dette året egentlig var at kr. 150.000,- skulle være nådd før årsmøtet. Det ser ikke ut til å kunne holde. Likevel er det store potensiale kjøpere som er utnyttet. Av våre medlemmer er det kun 21 stk. som har bestemt seg. Veldig mange har svart at de kommer – men noe senere. Vi tror i fondets styre at i alle fall 200 av vår store medlemsmasse vil delta i dette utmerkede opplegg. Når de fleste av disse kommer utover høsten, så vil vi gjøre et godt jump oppover.

Vi la opp til at dette skulle være en 3-års aksjon og vi er ikke mindre overbevist enn tidligere om at Karstens Fotballfond skal bli den faktor for klubbens framtid som vi så sårt trenger, sier Sverre.

BENYTT VÅRE ANNONSØRER

Skilthuset as
-alt i skilt-

Kronprinsengt. 7, 4610 Kristiansand, Tlf: 042/24349, Fax 042/ 24348

SKILT
TAVLER - STEMLER

SIGURD **DRANGSHOLT** A/S
KJØTTFORRETNING

LUMBERV. 2 — KIRKEGT. 10

Telefoner:

Engros 11 696 — Kjøkken 11 817 — Kontor 11 818



VINTER PÅ HOVDESTØYLEN

- Alltid 1 barn gratis pr. familie.
- Foreninger/organisasjoner – vi har klart vårt store aktivitetsprogram.
- Kurs og møter for 5 – 120 deltakere.
7 grupperom – ny restaurant.
- Ledig kapasitet 1. og 2. halvår -89.
- 5 km lysløype – 120 km merkede turløyper.
- Opplyst skøytebane – Norges høystliggende.
- Hovden Skisenter med varierte løyper.
- Vi har bygget ny og stor skistall med utleie.
- Nytt barnelekerom med aktiviteter.
- Ledige plasser i febr./vinterferien – mars/påskeferien og april.
- Svømmehall, à la carte restaurant og Danseloftet.

Spesialpris for Startere



HOTELL & HYTTETUN

4695 Hovden i Setesdal. Tlf. 043-39 552 – Telefax 043-39 655

ISPOSER - ISSPRAY - TAPE



AKSJESELSKAPET
MASFJORDEN
NÆRINGSSELSKAP

5190 Risnes - Tlf. (05) 36 72 75
Fax (05) 36 73 70

- | | |
|------------------|---------------|
| * TØRKEPRODUKTER | * ENGANGS |
| * RENHOLD | * EMBALLASJE |
| * LYSPRODUKTER | * PRISMERKING |
| * BORDDEKNING | * PLAKATER |

Kontorrekvisita

Alt finner du i henteavdelingen på Vige



Gustav Pedersen AS

PAPIR- OG EMBALLASJEGROSSISTEN

Vigevn. 40 • Box 480 • 4601 Kristiansand
Telefon 042-92 514 • Ordrekontor 042-97 290
Telefax 042-95 354



Den norske Bank

Markensgt.25, Kristiansand - Tlf. (042) 25 900



Til minne

Arne Strømme døde 21. mai 76 år gammel.



Per Refstie døde 2. juni 75 år gammel. Refstie var i mange år et aktivt medlem av huskomiteen.

Stor(d)-talent til Start

Start har knyttet til seg et stor-talent med henblikk på neste sesong. Det dreier seg om 19 år gamle Jørgen Hammersland fra Stord. Hammersland er en av støttespillerne på Stord-laget som sliter i bunnen av andredivisjon. Han har begynt på skole i Grimstad, og hvis alt går etter planen blir han innlemmet i neste års utgave av "Stall Skistad".

Det som kjennetegner Stord-talentet er at han kombinerer tempo med teknikk. Han spiller stort sett forsvar, og vil kunne bli et nyttig tilvekst for et Start-lag som har hatt problemer med å tette igjen bakerst.

Visste du at...

✓ Olav Klepp og Helge Haugen er de eneste av dagens Start-spillere som var med og erobret seriegullet i 1980. 1980 var forøvrig 18-årige Olav Klepps debutsesong på Start's A-lag.



✓ i tillegg til våre representanter på fotballandslaget, har følgende løpere representert Start på orienteringslandslaget: Trygve Kimestad, Aimar Lundal, Oddbjørn Hjetland, Kirsti Larsen, Arild Bøhn, Kjell Einar Aadnevik og Øystein Halvorsen.



Ingen er så godt og mangfoldig representert på Stadion som Gustav J. Sædberg. Selv om han selv aldri i å se på Stadion, så er han likevel på 2800 seter.

Statsminister-bom



Selv statsministere kan ta feil. Som politikere flest hadde høstens celebre Stadion-gjest, vikarierende statsminister Bondevik, en slags balanse i regnskapet da han tippet Molde-seier mot Start, men Start-triumf i cupen.

Skivebom i begge tilfellene! Start-vert Leif Strømme kunne glede seg over at Kjell Magne Bondeviks Molde-lag ble slått med 2-0, men smilet tørket bort etter Fyllingen-tapet i kvartfinalen som Start-formannen mener kostet klubben en halv million kroner! På bildet var Bondevik smilende uvitende om sine spådommer.

Vi gratulerer

Per Rødde som fyller 60 år 24. september.

Agnethe Eftevaag som fyller 50 år 30. september. Som mor til Sjur og Claus og som medlem av foreldreforeningen, kjørte Agnethe i mange år spillere i junioravdelingen til både trening og kamper.

Tamas Pal Plaszkó som fylte 50 år 5. juli. Tamas trente lag i junioravdelingen fra 1981 til 1984.

Asta Johannessen som fylte 70 år 18. juli. Under den store vervekampanjen i 1986 vervet Asta hele 33 nye Start-medlemmer.

C

Øystein Løvås
Knarreviktoppen 6
4637 Kr. sand



MANPOWER

Norges største vikarbyrå

Tollbodgt. 8, 4611 Kristiansand Telefon (042) 70 621

Fin Start-reklame

Håndballavdelingen markerte seg sterkt under verdens største utendørs håndballturnering i Fredrikstad i sommer. Sportslig sett gjorde vi det bra, med alle fire lag videre til A-sluttspillet, men det var supporterne som tiltrakk seg størst oppmerksomhet.

Fredrikstad-cup er nemlig blitt en familie-cup for Start. Vi stilte med fire lag i cupen, og på sidelinjene var det mange foreldre som hadde tatt pinseferie i Fredrikstad. Foreldrene gjorde en kjempeinnsats. Utstyrt med supporterflagg og solid stemmevolum skapte de en fantastisk stemning, og ryktene om Starts fantastiske supportergjeng løp fort. Snart dukket TV-Norge opp for å filme de ivrige foreldrene, og Start fikk en fin reklame i innslaget som TV-Norge hadde fra Fredrikstad-cup.

Neste år spilles Fredrikstad-cup i St. Hans helga, og mest sannsynlig står Start over i 1991. Det jobbes med å finne en alternativ cup hvor vi kan samle spillere og familie. Vi skal komme tilbake med nærmere opplysninger så fort vi har bestemt oss, og da håper vi at enda flere foreldre følger med på lasset.

Fine publikumstall

I forrige utgave av *Starteren* juni 1990 filosoferte undertegnede om penger og publikumstall under tittelen: Hvorfor gi bort penger? Vi taper på ny avgiftsordning!

Siden den gang har et par Startere påpekt at resonnementet vel må ha hatt slagside etter å ha opplevd årets publikumsoppslutning på Stadion. Undertegnede tok

fatt i tallene.

Dette er skrevet før Viking-kampen – og det må det være. Vi har i skrivende stund igjen Viking, Lillestrøm og Strømsgodset hjemme. Disse lagene trekker i beste fall gjennomsnittet i sum hvis været smiler til oss. Etter 8 hjemmekamper hadde vi 40.982 tilskuere. Det er en fin økning fra forrige år. Men tippeligaen hadde på landsbasis også økning i et VM-år. Så langt 505.755 tilskuere som er en økning på 19.104 fra i fjor. Hva er konklusjonen? Gjennomsnittet i Norge er 42.146. Antall i Kristiansand er 40.982 etter 16 serierunder.

Vårt gjennomsnitt på 5.123 er glimrende. Spillet, været, alle PR-tiltak og all markedsføringen har gitt et "løft" for Start. Vi ender i år (litt avhengig av været) på ca. 54.000 til 55.000 tilskuere. Dette er lovende for framtiden.

Men – vi "gav" likevel bort penger ved den nye avgiftsordningen.

Svenn Ø.

Hall-situasjonen

Huskomitéens formann, Leif Paulsen, kan rapportere at aktiviteten i hallen har vært jevnt bra. Økonomien er fortsatt anstrengt, muligens litt bedre enn tidligere, sier Leif.

Kontrakten for utleie av hallen til Wilds Minde skole utgår ved årsskiftet. En klubbkomité har begynt forhandlingene om en ny langtidskontrakt, sier Leif som gleder seg over at hallen er blitt fritatt for eiendomsskatt og at kommunen samtidig har bevilget 47.000 til vedlikehold.

Ny oppvaskmaskin er installert, diverse oppussingsarbeider er utført og lakking av gulv står for tur i høst, forteller Leif som sender spesiell takk til damekomitéen og seniorklubben for godt løpende samarbeid.

Resept på suksess

Tromsø i toppen. Hvem skulle trodd det for få år siden!? Tromsø-veteranen Lars Espejord har ifølge VG resepten på suksessen – og det er ord vi alle skal reste oss ved:

– På et lag uten "Stjerner" må hver enkelt mann gjøre jobben sin. Jobbe for hverandre. Gjøre tingene enklest mulig. Uten spill for galleriet. Det kommer man langt med i et lagspill som fotball, sier Lars Espejord.

100.000,- spart!

Start har fått en noe bedret situasjon når det gjelder kapitalutgifter. Gjennom DnB har klubben forskjellige lån på i alt 3,7 mill. kr. Gjennom forhandlinger med Norgeskreditt er det innvilget et lån på 4 mill. til langt gunstigere vilkår enn i dag – og det kan sannelig trenges!

Det nye lånet kan spare klubben for rundt 100.000 kroner på årsbasis! Kommunen har bl.a. vært behjelpelig med å få dette til ved å imøtekomme et behov for prioritetsvikelse i hallen.

"Klubben i mitt hjerte"

Venstrebente Vetle Andersen, forball-bohemien med mye ergaring fra utlandet, vil hjem og spiller helst for Start dersom han kan bli kjøpt fri fra Lyngby.

– Start er klubben i mitt hjerte. Det er Start jeg ønnsker spille for. Har hørt mye positivt om Brede Skistad og tror at Start kan bli fremtidens dklubb i norsk forball – sier Vetle til Fædrelandsvenne.

Firma KARSTEN JOHANNESSEN A/S har 6 avdelinger med mote og klær for ungdom, dame og herre + spesialbutikk for skinn.

PENNYLANE

Kirkegt. 7
Tlf. 042/23026

Nº19

Dronningens gt. 22
Tlf. 042/24 717

Karsten Johannesen

Dronningens gt. 22
Tlf. 042/29476

KARSTEN & sentrum

Tollbodgt. 15
Tlf. 042/22242

DON & DONNA

Tollbodgt. 15
Tlf. 042/22242

Mr. Lane

Dronningens gt. 22
Tlf. 042/24 430